

**Informacja z wykonania planu
budżetu państwa w części 73 – ZUS**

**Sprawozdanie z wykonania
planu finansowego
Funduszu Ubezpieczeń
Społecznych**

**Sprawozdanie z wykonania
planu finansowego
Funduszu Emerytur
Pomostowych**

**Sprawozdanie z wykonania
planu finansowego
Funduszu Rezerwy
Demograficznej**

2014

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE	3
ZAŁOŻENIA PRAWNO-SYSTEMOWE	3
REFORMA OFE	4
INFORMACJA Z WYKONANIA PLANU BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 73 – ZUS ZA 2014 ROK	5
DOCHODY BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 73 – ZUS	6
WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 73 – ZUS	8
DZIAŁ 753 – OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	9
DZIAŁ 851 – OCHRONA ZDROWIA	10
DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	10
WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 73 – ZUS W UKŁADZIE ZADANIOWYM	11
SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ZA 2014 ROK	13
ZMIANA PLANU FUS	14
SYTUACJA FINANSOWA FUS	14
PRZYCHODY.....	17
KOSZTY	20
WYNIK FINANSOWY	23
WYKONANIE PLANU FUS W UKŁADZIE ZADANIOWYM.....	25
SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU EMERYTUR POMOSTOWYCH ZA 2014 ROK	27
FUNDUSZ EMERYTUR POMOSTOWYCH	28
PRZYCHODY.....	29
KOSZTY	29
WYNIK FINANSOWY	30
AKTYWA FEP	30
WYKONANIE PLANU FEP W UKŁADZIE ZADANIOWYM	31
SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO FUNDUSZU REZERWY DEMOGRAFICZNEJ ZA 2014 ROK	33
FUNDUSZ REZERWY DEMOGRAFICZNEJ	34
PRZYCHODY.....	34
KOSZTY	35
AKTYWA FRD.....	35

Wprowadzenie

Założenia makroekonomiczne

Założenia makroekonomiczne stanowią jedną z najważniejszych grup założeń przyjmowanych przy konstrukcji planów finansowych. Oczywistą konsekwencją tego faktu jest to, że poziom ich wykonania determinuje poziom wykonania planów finansowych i jest czynnikiem decydującym o wielkości rozbieżności pomiędzy planowanymi a wykonanymi przepływami finansowymi.

W poniższej tabeli zestawiono podstawowe wskaźniki makroekonomiczne przyjęte w ustawie budżetowej wraz z poziomem ich realizacji.

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa	Wykonanie
Realny wzrost PKB	102,5%	103,3%*
Wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej	103,5%	103,4%
Wskaźnik zmiany zatrudnienia w gospodarce narodowej	99,9%	100,6%**
Stopa bezrobocia (na koniec okresu)	13,8%	11,5%
Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem	102,4%	100,0%

* Wstępny szacunek GUS.

** Dane dla sektora przedsiębiorstw.

Rok 2014 był rokiem stabilnego wzrostu PKB, napędzanego w głównej mierze przez popyt wewnętrzny. Jednocześnie wzrost gospodarczy odbywał się w warunkach braku presji inflacyjnej – inflacja kształtowała się na historycznie niskich poziomach. Optymistycznie przedstawiała się również sytuacja na rynku pracy. Poprawa koniunktury w gospodarce spowodowała wyraźny przyrost nowych miejsc pracy, czego odzwierciedleniem jest spadająca stopa bezrobocia. Dynamicznie rosły także wynagrodzenia, co dodatkowo wspierało konsumpcję indywidualną. Wzrost tych dwóch kluczowych z punktu widzenia przychodów FUS wskaźników makroekonomicznych, tj. wynagrodzeń i zatrudnienia, przyczynił się do wzrostu składek na ubezpieczenia społeczne.

Założenia prawno-systemowe

Drugą bardzo istotną z punktu widzenia realizacji planu finansowego grupą założeń są założenia prawno-systemowe, które w 2014 r. przedstawiały się następująco:

1. Wskaźnik waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych wyniósł 101,6% wobec zakładanego w ustawie budżetowej 102,1%;
2. Stopa składki przekazywanej do OFE od 1 stycznia 2014 r. wyniosła 3,1%, a od 1 lutego 2014 r. 2,92% wobec 2,8% w roku poprzednim; ponadto wprowadzono od 1 lipca 2014 r. dobrowolność członkostwa w OFE;

3. FUS otrzymał nieoprocentowaną pożyczkę z budżetu państwa w wysokości 8 924 340 tys. zł oraz został zasilony środkami z FRD w kwocie 2 500 000 tys. zł;
4. W 2014 r. wypłacano emerytury, które były zawieszane od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r., a przyczyną zawieszenia było kontynuowanie zatrudnienia podjętego przed przejściem na emeryturę (ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r., Dz.U. z 2014 r., poz. 169). Skutek tych wypłat łącznie z wypłaconymi od nich odsetkami wyniósł 792 679 tys. zł.

Reforma OFE

Ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1717) wprowadziła istotne zmiany w funkcjonowaniu otwartych funduszy emerytalnych. W dniu 3 lutego 2014 r. umorzono 51,5% jednostek rozrachunkowych znajdujących się na rachunku każdego członka OFE, a wartość środków z tego tytułu została zaewidencjonowana na subkontach w ZUS. Łączna wartość aktywów przekazana przez OFE wyniosła 153 151 226 tys. zł. Zakład niezwłocznie przedstawił do nabycia Skarbowi państwa wszystkie otrzymane obligacje skarbowe, a pozostałe aktywa przeniósł do Funduszu Rezerwy Demograficznej. W 2014 roku FRD przekazał na przychody funduszu emerytalnego FUS środki pieniężne otrzymane z OFE w formie gotówki wraz z pożytkami oraz środki pieniężne uzyskane z tytułu wykupu obligacji KFD oraz PKP w łącznej wysokości 6 969 878 tys. zł, tj. o 3 967 990 tys. zł mniej niż pierwotnie szacowano.

Ponadto ustawa z dnia 6 grudnia 2013 r. wprowadziła dobrowolność uczestnictwa w otwartych funduszach emerytalnych. Członkowie OFE mogli do 31 lipca 2014 r. podjąć decyzję w sprawie przekazywania do OFE przyszłej składki emerytalnej. W wyniku tej zmiany liczba członków OFE, za których jest przekazywana składka, zmniejszyła się o około 80%, a przeciętna składka wzrosła o ponad 17%.

Na mocy ustawy wprowadzono także mechanizm tzw. suwaka bezpieczeństwa. Zakłada on, że 10 lat przed osiągnięciem ustawowego wieku emerytalnego środki zgromadzone na koncie członka OFE będą stopniowo (co miesiąc) przekazywane do FUS i ewidencjonowane na indywidualnym subkoncie ubezpieczonego. Z tego tytułu w 2014 r. do FUS przekazano 4 076 690 tys. zł¹, tj. o 361 310 tys. zł mniej niż zakładano.

Szacuje się, że w wyniku wprowadzonej reformy w 2014 r. do OFE przekazano składki niższe o ok. 3,9 mld zł.

¹ Kwota zawiera środki przekazane przez OFE w związku z realizacją art. 14 i 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1717)

Informacja z wykonania
planu budżetu państwa
w części 73 – ZUS
za 2014 rok

2014

Dochody budżetu państwa w części 73 – ZUS

Treść		2013 r.	2014 r.			
		wykonanie	plan	wykonanie	% wyk. planu	2013 r. =100%
		w tysiącach złotych				
OGÓŁEM		575 946	315 943	173 311	54,9	30,1
Dział 753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	502 708	251 087	107 076	42,6	21,3
Rozdział 75303	Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	500 979	250 000	105 341	42,1	21,0
Rozdział 75313	Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS i KRUS	1 688	1 057	1 704	161,2	100,9
Rozdział 75395	Pozostała działalność	41	30	30	100,0	73,2
Dział 852	Pomoc społeczna	66 658	58 855	60 354	102,5	90,5
Rozdział 85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	53	x	44	x	83,0
Rozdział 85234	Fundusz Alimentacyjny w likwidacji	66 605	58 855	60 310	102,5	90,5
Dział 853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	6 579	6 001	5 881	98,0	89,4
Rozdział 85347	Renta socjalna	6 506	6 001	5 829	97,1	89,6
Rozdział 85395	Pozostała działalność	73	x	52	x	71,2

Dochody budżetu państwa w 2014 r. wyniosły 173 311 tys. zł, tj. 54,9% planu i obejmowały przede wszystkim:

1. Zwrot środków wycofanych z OFE w kwocie 105 341 tys. zł w związku z realizacją art. 111a ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 989 z późn. zm.). Dochody z tego tytułu stanowiły 42,1% planu i były niższe od zakładanych o 144 659 tys. zł, co wynika ze wstrzymania komunikacji z OFE do października 2014 r. w związku z przyjętym trybem ewidencjonowania na subkontach ubezpieczonych 51,5% umorzonych jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka OFE (realizacja art. 25 i 26 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – Dz.U. z 2013 r., poz. 1717);
2. Środki uzyskane w wyniku likwidacji Funduszu Alimentacyjnego w kwocie 60 310 tys. zł. Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 114) ZUS prowadzi od dnia 1 maja 2004 r. likwidację Funduszu Alimentacyjnego. W trakcie jej trwania likwidator egzekwuje

należności funduszu oraz reguluje jego zobowiązania powstałe przed jej rozpoczęciem. Stosownie do postanowień art. 69 ust. 1 wymienionej ustawy środki uzyskiwane w wyniku likwidacji funduszu podlegają przekazaniu na dochody budżetu państwa po zakończeniu każdego roku budżetowego do dnia 31 marca;

3. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń łącznie z należnymi od nich odsetkami:
 - rent socjalnych oraz zasiłków i świadczeń przedemerytalnych wypłacanych przez ZUS za okres do 31 grudnia 2008 r. w łącznej kwocie 5 829 tys. zł,
 - świadczeń rodzinnych za okres do 31 sierpnia 2006 r. w kwocie 44 tys. zł,
 - świadczeń finansowanych z budżetu państwa zleconych do wypłaty ZUS w kwocie 1 704 tys. zł,
 - zapomóg pieniężnych realizowanych przez ZUS w 2007 r. w kwocie 52 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 73 – ZUS

W planie wydatków budżetu państwa w części 73 – ZUS dokonano w trakcie roku następujących przesunięć:

- zmniejszono o 12 tys. zł świadczenia na wypłaty rent socjalnych;
- zwiększono o 11 tys. zł wydatki na sfinansowanie odsetek od rent socjalnych;
- zwiększono o 1 tys. zł wydatki na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu zapomóg pieniężnych i odsetek należnych w 2007 r. niektórym emerytom, rencistom i osobom pobierającym świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny, a przyznawane obecnie wyrokami sądowymi.

Treść		2013 r.	2014 r.					
		wykonanie	plan	plan po zmianach	wykonanie	% wyk. planu	% wyk. planu po zm.	2013 r. =100%
		w tysiącach złotych						
OGÓŁEM		44 884 757	40 562 545	40 562 545	38 408 706	94,7	94,7	85,6
Dział 753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	42 386 176	37 924 990	37 924 990	35 875 053	94,6	94,6	84,6
Rozdział 75303	Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	37 113 910	30 362 793	30 362 793	30 362 793	100,0	100,0	81,8
Rozdział 75309	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 057 188	4 319 315	4 319 315	2 436 550	56,4	56,4	118,4
Rozdział 75313	Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty ZUS i KRUS	3 214 538	3 242 269	3 242 269	3 075 184	94,8	94,8	95,7
Rozdział 75395	Pozostała działalność	541	613	613	525	85,6	85,6	97,0
Dział 851	Ochrona zdrowia	229 630	268 796	268 796	197 290	73,4	73,4	85,9
Rozdział 85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	229 630	268 796	268 796	197 290	73,4	73,4	85,9
Dział 853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2 268 951	2 368 759	2 368 759	2 336 363	98,6	98,6	103,0
Rozdział 85335	Refundacja ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i AC	422	448	448	346	77,2	77,2	82,0
Rozdział 85347	Renta socjalna	2 268 528	2 368 311	2 368 310	2 336 016	98,6	98,6	103,0
Rozdział 85395	Pozostała działalność	1	x	1	0	x	0,0	0,0

Wydatki budżetu w 2014 r. wyniosły 38 408 706 tys. zł, tj. 94,7% planu po zmianach, i były niższe od poniesionych w ubiegłym roku o 6 476 051 tys. zł.

Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

W 2014 roku wydatki w dziale 753 wyniosły 35 875 053 tys. zł, tj. 94,6% planu i były niższe o 15,4% od wydatków poniesionych w 2013 r. Wydatki te obejmowały:

1. Dotację dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 30 362 793 tys. zł, tj. 100,0% planu, przeznaczoną na uzupełnienie niedoboru środków Funduszu;
2. Składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 2 436 550 tys. zł, które stanowiły 56,4% planu. Niższe wykonanie planu wynika głównie z mniejszego zainteresowania rodziców z możliwości skorzystania ze sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, która została wprowadzona od 1 września 2013 r. ustawą o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013 poz. 983). Na ten cel została dodatkowo zabezpieczona w planie kwota 1,4 mld zł. Jednocześnie składki w 2014 roku były wyższe o 18,4% w porównaniu do ubiegłego roku, co wynika głównie z wydłużenia dodatkowego urlopu macierzyńskiego i wprowadzenia urlopu rodzicielskiego od 17 czerwca 2013 r.
3. Świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone Zakładowi do wypłaty w kwocie 3 075 184 tys. zł (tj. 94,8% planu), które zmniejszyły się w porównaniu do 2013 r. o 4,3%. Z kwoty tej 3 051 242 tys. zł stanowiły wydatki na świadczenia, 23 885 tys. zł na wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalania uprawnień, wypłaty i dochodzenia nienależnie pobranych świadczeń oraz 57 tys. zł z tytułu odsetek. Wydatki na świadczenia ukształtowały się na niższym poziomie zarówno w stosunku do planu jak i do 2013 r. przede wszystkim w związku z mniejszą liczbą wypłaconych świadczeń. W 2014 roku ZUS wypłacił m.in.:
 - 66,4 tys. (przeciętnie miesięcznie) rent inwalidom wojennym i wojskowym, świadczeń emerytalno-rentowych kombatantom oraz rent rodzinnych po inwalidach wojennych, wojskowych i kombatantach w kwocie 1 559 931 tys. zł,
 - 251,2 tys. (przeciętnie miesięcznie) ryczałtów energetycznych w kwocie 499 958 tys. zł,
 - 91,8 tys. (przeciętnie miesięcznie) dodatków kombatanckich w kwocie 226 959 tys. zł,
 - ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy dla emerytów i rencistów kolejowych w kwocie 390 376 tys. zł,
 - 77,1 tys. (przeciętnie miesięcznie) świadczeń pieniężnych dla osób deportowanych i osadzonych w obozach pracy przymusowej w kwocie 167 608 tys. zł;
4. Koszty rent odszkodowawczych wypłacanych przez ZUS osobom poszkodowanym przez żołnierzy wojsk Federacji Rosyjskiej w kwocie 525 tys. zł.

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Wydatki w tym dziale obejmują składki na ubezpieczenie zdrowotne osób przebywających na urloпах wychowawczych, osób pobierających renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz członków ich rodzin, niań oraz osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem. W 2014 roku wydatki budżetu na ten cel wyniosły 197 290 tys. zł, tj. 73,4% planu, z czego składki za osoby pobierające renty inwalidów wojennych i wojskowych wyniosły 127 099 tys. zł, składki za osoby przebywające na urloпах wychowawczych – 59 400 tys. zł, składki za nianie – 10 179 tys. zł oraz składki za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem – 612 tys. zł. Niższy w stosunku do planowanych w 2014 r. poziom wydatków wiąże się z mniejszą niż zakładano liczbą osób przebywających na urloпах wychowawczych, sprawujących osobista opiekę nad dzieckiem oraz niań. Jednocześnie wydatki poniesione w 2014 r. były o 14,1% niższe w porównaniu do poprzedniego roku, głównie w związku ze zmniejszeniem się liczby osób przebywających na urloпах wychowawczych.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

W 2014 roku wydatki na pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły ogółem 2 336 363 tys. zł, tj. 98,6% planu po zmianach i były wyższe o 3,0% od wydatków poniesionych w 2013 r. Wydatki te obejmują:

1. Refundacje ulg przysługujących inwalidom wojennym i wojskowym z tytułu ubezpieczenia OC i AC w kwocie 346 tys. zł;
2. Wypłaty rent socjalnych w kwocie 2 336 016 tys. zł, z czego 2 275 944 tys. zł stanowiły wydatki na wypłatę świadczeń przeciętnie miesięcznie dla 269,0 tys. osób, 59 953 tys. zł na wynagrodzenie Zakładu z tytułu kosztów ustalenia uprawnień, wypłaty i dochodzenia nienależnie pobranych świadczeń oraz 119 tys. zł z tytułu odsetek. Wydatki na świadczenia wzrosły w porównaniu do 2013 r. o 3,0%, głównie w związku z waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych oraz wzrostem liczby świadczeniobiorców o 1,5%;
3. Wypłatę, jako zobowiązanie Skarbu Państwa, zapomóg pieniężnych realizowanych przez ZUS w 2007 r. dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny przyznanych wyrokami sądowymi w kwocie 310 zł.

Wydatki budżetu państwa w części 73 – ZUS w układzie zadaniowym

Kod klasyfikacji zadaniowej	Nazwa funkcji/zadania/ podzadania/	Cel	Miernik			Wydatki (w tys. zł)	
			Nazwa	Wartość		Planowane wykonanie	Wykonanie
				planowana	wykonanie		
Ogółem						40 562 545	38 408 706
13.	Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny					40 293 749	38 211 416
13.2.	Świadczenia społeczne	Zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego	Wskaźnik ściągłości składek na ubezpieczenia społeczne	99,0%	99,3%	40 293 749	38 211 416
13.2.1.	Świadczenia społeczne realizowane w ramach powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego	Realizacja świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego	Procent wydatków FUS i FEP pokrytych z wpływów ze składek	66,8%	68,4%	34 682 108	32 799 344
13.2.2.	Świadczenia zlecone ZUS do realizacji na mocy odrębnych ustaw	Terminowa i prawidłowa wypłata świadczeń zleconych	Relacja kwoty wypłaconych odsetek za opóźnienia w przyznawaniu prawa do świadczeń i ich wypłacie do kwoty wypłaconych świadczeń	<0,01%	<0,01%	5 611 641	5 412 072
20.	Zdrowie					268 796	197 290
20.1.	Dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej	Poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej	Przeciętna miesięczna liczba osób	281,3	179,6	268 796	197 290
20.1.1.	Organizacja oraz nadzór nad systemem opieki zdrowotnej	Umożliwienie dostępu do opieki zdrowotnej osobom nieobjętym ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu	uprawnionych, za które składki na ubezpieczenie zdrowotne finansowane są z budżetu państwa (tys. osób)	281,3	179,6	268 796	197 290

Wydatki budżetu państwa w części 73 – ZUS pogrupowane zostały w układzie zadaniowym na:

1. Wydatki związane z finansowaniem systemu ubezpieczenia społecznego oraz systemu zaopatrzenia społecznego (przypisane do funkcji *13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny*), z tytułu:
 - dofinansowania Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w formie dotacji celem uzupełnienia jego przychodów przeznaczonych na wypłatę należnych świadczeń,
 - sfinansowania składek na ubezpieczenia społeczne osobom korzystającym z urlopów wychowawczych, osobom pobierającym zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, osobom sprawującym osobistą opiekę nad dziećmi oraz nianiom,
 - wypłaty świadczeń o charakterze zaopatrzeniowym lub rekompensacyjnym przyznawanych wybranym grupom osób, np. inwalidom wojennym, wojskowym i kombatantom, które z różnych względów nie mogły samodzielnie wypracować prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.
2. Wydatki związane z finansowaniem przez budżet państwa składek na ubezpieczenie zdrowotne dla wybranych grup ubezpieczonych i świadczeniobiorców (realizowane w ramach funkcji *20. Zdrowie*).

**Sprawozdanie z wykonania
planu finansowego
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
za 2014 rok**

2014

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

Zmiana planu FUS

W trakcie 2014 r. realizacja planu wydatków na zasiłki macierzyńskie oraz jednorazowe wypłaty z tytułu dziedziczenia wskazywała na ich wyższe od zakładanego wykonanie, w związku z czym w grudniu dokonano zmiany planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po uzyskaniu zgody Ministra Finansów oraz pozytywnej opinii sejmowej komisji do spraw budżetu. Zmiana ta polegała na zwiększeniu pozycji Pozostałe świadczenia (o kwotę 199 094 tys. zł) i odpowiednim zmniejszeniu pozycji Emerytury i renty.

Sytuacja finansowa FUS

W 2014 roku przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyniosły według przypisu 186 577 190 tys. zł (99,1% planu) i były o 4 903 696 tys. zł, tj. o 2,6%, niższe niż w roku poprzednim. Koszty Funduszu wyniosły 195 014 248 tys. zł, stanowiąc 100,1% planu² i były niższe o 9 366 944 tys. zł, tj. o 4,6%, w stosunku do roku poprzedniego. Stan Funduszu na koniec 2014 r. wyniósł (minus) 40 321 678 tys. zł, tj. o 8 437 058 tys. zł mniej niż na początku roku.

Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			
		Plan po zmianach	Wykonanie	% wyk. planu	2013 r. = 100
Zadania wynikające z ustaw	180 352 299	190 392 498	188 276 674	98,9	104,4
Emerytury	118 709 469	123 980 351	122 665 341	98,9	103,3
Renty	39 911 470	41 079 767	40 633 484	98,9	101,8
Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie	5 271 878	5 533 968	5 512 843	99,6	104,6
Zasiłki chorobowe	8 499 170	8 894 835	8 820 627	99,2	103,8
Pozostałe zasiłki i świadczenia	7 779 589	10 678 421	10 457 774	97,9	134,4
Prewencja rentowa	177 095	192 891	178 103	92,3	100,6
Prewencja wypadkowa	3 628	32 265	8 502	26,4	234,3

² Po wyłączeniu z ogólnej kwoty kosztów pozycji, które mają charakter wyłącznie memoriałowy stopień wykonania planu wyniósł 98,9%.

Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			
		Plan po zmianach	Wykonanie	% wyk. planu	2013 r. = 100
		w tysiącach złotych			%
Stan funduszu na początek roku	-18 984 314	-27 330 531	-31 884 620	116,7	168,0
Środki pieniężne	9 206	19 463	1 076 036	5 528,6	11 688,4
Należności	7 455 640	9 981 985	6 156 074	61,7	82,6
Zobowiązania (minus), w tym z tytułu:	-26 449 160	-37 331 979	-39 116 730	104,8	147,9
- zaciągniętego kredytu	-845 630	0	0	x	0,0
- pożyczek z budżetu państwa	-18 877 546	-30 877 546	-30 877 546	100,0	163,6
Przychody	191 480 886	188 277 449	186 577 190	99,1	97,4
Dotacje z budżetu państwa	37 113 910	30 362 793	30 362 793	100,0	81,8
Składki przypis	128 232 753	130 870 927	132 111 434	100,9	103,0
- fundusz emerytalny	75 688 707	77 661 561	78 694 049	101,3	104,0
- fundusz rentowy	35 608 557	35 829 235	36 113 697	100,8	101,4
- fundusz chorobowy	10 626 261	10 927 155	10 881 809	99,6	102,4
- fundusz wypadkowy	6 309 228	6 452 976	6 421 879	99,5	101,8
Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE	10 728 472	8 198 142	8 269 059	100,9	77,1
Pozostałe przychody (przypis)	12 838 946	16 345 577	13 319 823	81,5	103,7
-fundusz emerytalny	12 704 776	16 202 136	12 517 774	77,3	98,5
w tym: z tytułu reformy OFE	x	15 375 868	11 046 567	71,8	x
-fundusz rentowy	104 289	113 418	607 301	535,5	582,3
-fundusz chorobowy	19 123	16 336	78 736	482,0	411,7
- fundusz wypadkowy	10 758	13 687	116 012	847,6	1 078,4
Środki z FRD (§1080)	2 500 000	2 500 000	2 500 000	100,0	100,0
Pozostałe zwiększenia	66 805	10	14 081	x	21,1
Koszty	204 381 192	194 859 128	195 014 248	100,1	95,4
Transfery na rzecz ludności	180 171 576	190 167 342	188 090 069	98,9	104,4
Emerytury i renty (łącznie z dodatkami)	163 892 817	170 594 086	168 811 668	99,0	103,0
Pozostałe świadczenia	16 278 759	19 573 256	19 278 401	98,5	118,4
Pozostałe, z tego:	3 614 269	3 730 259	3 620 256	97,1	100,2
Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	3 430 000	3 430 000	3 430 000	100,0	100,0
Prewencja rentowa	177 095	192 891	178 103	92,3	100,6
Prewencja wypadkowa	3 628	32 265	8 502	26,4	234,3
Koszt obsługi kredytów	375	71 060	0	0,0	0,0
Pozostałe koszty	3 171	4 043	3 651	90,3	115,1
Pozostałe zmniejszenia	20 595 347	961 527	3 303 923	343,6	16,0
Stan funduszu na koniec roku	-31 884 620	-33 912 210	-40 321 678	118,9	126,5
Środki pieniężne	1 076 036	13 192	773 756	5 865,3	71,9
Należności	6 156 074	10 643 078	5 884 180	55,3	95,6
Zobowiązania (minus), w tym z tytułu:	-39 116 730	-44 568 480	-46 979 614	105,4	120,1
- zaciągniętego kredytu	0	-28 486	0	0,0	x
- pożyczek z budżetu państwa	-30 877 546	-37 701 886	-39 801 886	105,6	128,9

Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			
		Plan po zmianach	Wykonanie	% wyk. planu	2013 r. = 100
		w tysiącach złotych			%
Koszty	183 785 845	193 897 601	191 710 325	98,9	104,3
Fundusz emerytalny	116 989 620	122 638 317	121 257 585	98,9	103,6
Emerytury	116 975 035	122 278 839	120 977 221	98,9	103,4
Pozostałe świadczenia	14 585	359 478	280 364	78,0	9 222,3
Fundusz rentowy	44 082 960	45 441 557	45 010 015	99,1	102,1
Renty	35 796 434	36 957 264	36 571 984	99,0	102,2
Emerytury przyznane z urzędu zamiast renty	1 734 434	1 701 512	1 688 120	99,2	97,3
Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie	5 105 663	5 357 227	5 338 065	99,6	104,6
Dodatki do emerytur: pielęgnacyjne i za tajne nauczanie	3 384 407	3 573 316	3 559 429	99,6	105,2
Dodatki do rent: pielęgnacyjne i za tajne nauczanie	1 584 762	1 640 833	1 639 634	99,9	103,5
Dodatki do rent: dla sierot zupełnych	136 494	143 078	139 002	97,2	101,8
Zasiłki pogrzebowe	1 267 851	1 230 284	1 231 772	100,1	97,2
Pozostałe świadczenia	1 483	2 379	1 971	82,8	132,9
Prewencja rentowa	177 095	192 891	178 103	92,3	100,6
Fundusz chorobowy	14 041 089	17 002 061	16 820 281	98,9	119,8
Zasiłki chorobowe	7 961 715	8 350 127	8 289 519	99,3	104,1
Zasiłki macierzyńskie	4 308 502	6 840 608	6 735 918	98,5	156,3
Zasiłki opiekuńcze	635 323	609 174	611 304	100,3	96,2
Świadczenia rehabilitacyjne	1 128 998	1 193 783	1 176 851	98,6	104,2
Pozostałe świadczenia	3 380	4 327	3 038	70,2	89,9
Wynagrodzenia dla płatników składek	3 171	4 042	3 651	90,3	115,1
Fundusz wypadkowy	5 241 801	5 314 606	5 192 444	97,7	99,1
Renty	4 115 036	4 122 503	4 061 500	98,5	98,7
Dodatki do rent: pielęgnacyjne i dla sierot zupełnych	166 215	176 741	174 778	98,9	105,2
Dodatki do rent: pielęgnacyjne	164 048	174 548	172 661	98,9	105,3
Dodatki do rent: dla sierot zupełnych	2 167	2 193	2 117	96,5	97,7
Zasiłki chorobowe	537 450	544 708	531 108	97,5	98,8
Jednorazowe odszkodowania	313 079	331 564	313 073	94,4	100,0
Świadczenia rehabilitacyjne	105 305	105 473	102 544	97,2	97,4
Pozostałe świadczenia	1 088	1 351	939	69,5	86,3
Prewencja wypadkowa	3 628	32 265	8 502	26,4	234,3
Pozostałe wydatki	0	1	0	0,0	x
Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	3 430 000	3 430 000	3 430 000	100,0	100,0
Koszt obsługi kredytów	375	71 060	0	0,0	0,0

Przychody

Przychody ze składek

Główną pozycję przychodów Funduszu stanowiły składki na ubezpieczenia społeczne, które w 2014 roku wg przypisu wyniosły 132 111 434 tys. zł, tj. 100,9% planu, i wzrosły w stosunku do 2013 r. o 3,0%. Wpływy ze składek wyniosły 131 129 263 tys. zł, tj. 101,2% planu, i wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 8,7%. Należy zaznaczyć, że wdrożenie systemu SEKiF w istotny sposób wpłynęło na wysokość przychodów ze składek w 2013 r. (całość korekt za lata 1999-2013 ujęto w 2013 roku) – po doprowadzeniu danych do porównywalności przypis składek wzrósł w stosunku do 2013 r. o 4,2%, natomiast wpływy składek o 5,9%.

Ściągalność

Z uwagi na fakt, iż składki na ubezpieczenia społeczne stanowią główną pozycję przychodów FUS, jednym z istotnych wskaźników pomiaru wykonania planu założonego w ustawie budżetowej jest wskaźnik ściągłości składek. Wskaźnik ten pozwala na obiektywną ocenę poziomu utrzymania zdolności Zakładu do wypłaty świadczeń, przy uwzględnieniu poziomu wywiązywania się płatników z ustawowego obowiązku terminowego opłacania składek. Wskaźnik ściągłości składek na FUS za rok 2014 wyniósł 99,3% i był wyższy o 0,3 p.p. od przyjętego w planie na 2014 r, co pozwala pozytywnie ocenić zdolność płatników do regulowania zobowiązań składkowych w 2014 roku.

Dotacja z budżetu

Dotacja z budżetu państwa w 2014 r. wyniosła 30 362 793 tys. zł, tj. 100,0% planu i była niższa niż w roku poprzednim o 6 751 117 tys. zł (tj. o 18,2%). Dotacja ta stanowi wyraz gwarancji budżetu państwa wypłacalności świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego.

Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE

Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE w 2014 r. wyniosła 8 269 059 tys. zł, tj. 100,9% planu, i była niższa w porównaniu do roku poprzedniego o 22,9%. W wyniku przeprowadzenia reformy systemu emerytalnego liczba aktywnych członków OFE zmniejszyła się do poziomu 2,2 mln osób, tj. o ok. 80%, natomiast przeciętna składka odprowadzana do funduszy emerytalnych wzrosła do przeciętnego poziomu 106,30 zł, tj. o ponad 17%.

Środki z FRD

W 2014 roku fundusz emerytalny wyodrębniony w ramach FUS został zasilony środkami zgromadzonymi w Funduszu Rezerwy Demograficznej w wysokości przyjętej w planie, tj. 2 500 000 tys. zł.

Pozostałe przychody

Pozostałe przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych według przypisu w 2014 r. wyniosły 13 319 823 tys. zł i były niższe od zaplanowanych o 18,5%. Przychody te obejmują głównie:

- przekazane środki zgromadzone na rachunkach członków OFE w związku z ukończeniem wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o których mowa w art. 111c ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, w kwocie 4 076 690 tys. zł³,
- środki z FRD pochodzące z przeniesienia aktywów z otwartych funduszy emerytalnych oraz odsetki od tych aktywów w kwocie 6 969 878 tys. zł,
- wpłacane przez płatników odsetki za zwłokę od nieterminowego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1 900 605 tys. zł,
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 173 381 tys. zł.

Pozostałe zwiększenia

Pozostałe zwiększenia w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 14 081 tys. zł i obejmowały głównie rozwiązanie rezerw na odsetki w wyniku spraw sądowych.

Dochodzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

W 2014 roku Zakład kontynuował prowadzenie działań egzekucyjnych wobec dłużników składek na ubezpieczenia społeczne. Działaniami tymi były objęte należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę 14 975 855 tys. zł (spadek o 7% w stosunku do 2013 r.). Na poziom działań egzekucyjnych w 2014 r. miało wpływ zwiększenie się bieżącej dyscypliny płatniczej płatników składek, realizacja przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551), tzw. ustawy abolicyjnej, w ramach których wstrzymane jest przymusowe dochodzenie należności, wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008-2015 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1069), przewidującej odroczenie do końca 2015 r. spłaty zaległości przez kopalnie węgla kamiennego oraz zmiana przepisów dotyczących egzekucji należności publicznoprawnych. Efektem podjętych działań

³ Kwota zawiera środki przekazane przez OFE w związku z realizacją art. 14 i 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1717)

egzekucyjnych było odzyskanie należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 1 355 840 tys. zł. Wielkość odzyskiwanych należności utrzymuje się na podobnym poziomie co w roku 2013 pomimo, iż znaczącą część zadłużenia stanowią coraz starsze, trudno ściągalne należności. Ponadto w roku 2014 Zakład zawarł układy ratalne na kwotę 412 279 tys. zł oraz udzielił ulg w postaci odroczenia terminu płatności składek na kwotę 227 673 tys. zł.

W 2014 r. Zakład umorzył należności w łącznej kwocie 168 081 tys. zł, z tego na podstawie:

- ustaw „systemowych” (ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawa z dnia 18 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zmianie niektórych innych ustaw) na kwotę 3 816 tys. zł,
- odrębnych aktów prawnych, w tym ustawy „abolicyjnej”, na kwotę 164 265 tys. zł.

Spadek umorzonych kwot na podstawie ustaw „systemowych” w 2014 r. jest następstwem realizacji ustawy abolicyjnej. Zawarte w niej uregulowania są korzystniejsze dla płatników składek, ponieważ umożliwiają umorzenie należności z tytułu składek bez konieczności spełnienia przesłanki ich całkowitej nieściągalności. W 2014 r. na podstawie ustawy abolicyjnej do Zakładu wpłynęło 38,8 tys. wniosków. W ramach postępowania wydano 39,4 tys. decyzji określających warunki umorzenia oraz 1,4 tys. decyzji o odmowie wszczęcia postępowania, a w stosunku do 6,5 tys. wniosków umorzono postępowanie lub wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia. Jednocześnie wydano 32 tys. decyzji o umorzeniu należności (ponad dwukrotny wzrost w odniesieniu do 2013 r.) na łączną kwotę 325 514 tys. zł, z czego należność główna stanowiła 164 265 tys. zł, a odsetki za zwłokę stanowiły 161 249 tys. zł (co oznaczało 63% wzrost w stosunku do 2013 r.).

Zakład w 2014 r. kontynuował postępowania związane z umorzeniem należności osobom prowadzącym pozarolniczą działalność i jednocześnie pobierającym zasiłek macierzyński albo przebywającym na urlopie wychowawczym w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 sierpnia 2009 r. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. Zakład umorzył z tego tytułu (w latach 2009–2014) łączną kwotę 77 177 tys. zł.

Na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 78, poz. 684 ze zm.) wg stanu na koniec 31.12.2014 r. Zakład wydał 321 decyzji o umorzeniu należności wobec zakładów opieki zdrowotnej na kwotę 449 600 tys. zł. W roku 2014 kontynuowany był rozpoczęty w 2012 r. proces restrukturyzacji na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2013 r., poz. 217 z późn. zm.). Według stanu na 31.12.2014 r. Zakład umorzył należności na ubezpieczenie społeczne w części finansowanej przez płatnika (z wyjątkiem składek na ubezpieczenie emerytalne) wobec 9 Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej na łączną kwotę 15 851 tys. zł.

Koszty

W 2014 roku koszty Funduszu wyniosły 195 014 248 tys. zł, stanowiąc 100,1% planu po zmianach, i były niższe o 9 366 944 tys. zł, tj. o 4,6%, w stosunku do roku poprzedniego. Po wyłączeniu z ogólnej kwoty kosztów pozycji, które mają charakter wyłącznie memoriałowy, koszty te wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 4,3%, natomiast stopień wykonania planu po zmianach wyniósł 98,9%.

Świadczenia pieniężne

Wydatki na świadczenia pieniężne ukształtowały się w 2014 r. na poziomie 98,9% planu i wyniosły 188 090 069 tys. zł. W porównaniu do 2013 r. wzrosły one o 4,4%.

Emerytury i renty

Wydatki na świadczenia emerytalno-rentowe wyniosły 168 811 668 tys. zł i były niższe o 1 782 418 tys. zł, tj. o 1,0%, od zakładanych w planie po zmianach. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost wydatków na te świadczenia o 4 918 851 tys. zł, tj. o 3,0%.

Koszty świadczeń emerytalnych wyniosły 122 665 341 tys. zł, z tego: finansowane z funduszu emerytalnego 120 977 221 tys. zł, a z funduszu rentowego 1 688 120 tys. zł.

Wydatki na emerytury były niższe o 1 315 010 tys. zł (o 1,1%) od planu po zmianach oraz wyższe o 3 955 872 tys. zł (o 3,3%) w porównaniu do 2013 r. W 2014 r. wypłacano emerytury, które były zawieszane od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r., a przyczyną zawieszenia było kontynuowanie zatrudnienia podjętego przed przejściem na emeryturę. Skutek tych wypłat łącznie z wypłaconymi od nich odsetkami wyniósł 792 679 tys. zł.

Wydatki na renty wyniosły 40 633 484 tys. zł, z tego: finansowane z funduszu rentowego 36 571 984 tys. zł i z funduszu wypadkowego 4 061 500 tys. zł. Wydatki na renty były niższe o 446 283 tys. zł (o 1,1%) od planu oraz wyższe o 722 014 tys. zł, tj. o 1,8%, w porównaniu do 2013 r.

Dodatki do emerytur i rent: pielęgnacyjne, dla sierot zupełnych i za tajne nauczanie, wyniosły 5 512 843 tys. zł, i były niższe o 21 125 tys. zł (o 0,4%) od planu oraz wyższe o 240 965 tys. zł (o 4,6%) w porównaniu do 2013 r. Przeciętna miesięczna liczba dodatków do emerytur i rent: pielęgnacyjnych, dla sierot i za tajne nauczanie ukształtowała się na poziomie 2 190,4 tys. osób, z tego: z funduszu rentowego 2 120,4 tys. osób, a z funduszu wypadkowego 70,0 tys. osób.

Przeciętna miesięczna wypłata świadczenia emerytalno-rentowego w 2014 r. wyniosła 1 903,29 zł⁴ i była niższa od planowanej o 0,7% oraz wyższa o 3,2% w stosunku do roku

⁴ Przeciętna wysokość świadczenia nie zawiera kwoty wypłat emerytur zawieszonych.

poprzedniego. Wynika to przede wszystkim z przeprowadzenia w marcu 2014 r. waloryzacji wskaźnikiem 101,6%, której miesięczny skutek wyniósł 218,2 mln zł.

Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w 2014 r. ukształtowała się na poziomie 7 297,4 tys. (bez osób posiadających także prawo do świadczenia rolniczego) i była o 0,8% niższa od planowanej. Liczba wypłacanych emerytur i rent spadła w ujęciu rocznym (grudzień 2014 do grudnia 2013) o 4,3 tys. osób. Jednakże począwszy od sierpnia 2014 r. liczba wypłacanych świadczeń zaczęła rosnąć – w okresie 5 miesięcy zwiększyła się o 25,2 tys. To odwrócenie tendencji jest wynikiem przyznawania emerytur osobom z roczników powojennego wyżu demograficznego (czyli osobom urodzonym w latach 1949 – 1954), które nie nabyły uprawnień do wcześniejszej emerytury do końca grudnia 2008 r., a uzyskały uprawnienia emerytalne w drugiej połowie 2014 r. w związku z osiągnięciem wydłużonego powszechnego wieku emerytalnego.

Pozostałe świadczenia

Koszty pozostałych świadczeń w 2014 r. wyniosły 19 278 401 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach i wzrosły w stosunku do 2013 r. o 18,4%.

Główną pozycję tej kategorii wydatków (45,8%) stanowiły zasiłki chorobowe, które wyniosły 8 820 627 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach. Niższy stopień wykonania planu wynika z niższej niż zakładano liczby dni absencji chorobowej i niższej przeciętnej wysokości zasiłku. Jednocześnie kwota wydatków na zasiłki chorobowe wzrosła w stosunku do 2013 r. o 3,8% na skutek wzrostu podstawy obliczania zasiłku, tj. w wyniku wzrostu wynagrodzeń.

Wydatki na zasiłki macierzyńskie ukształtowały się na poziomie 6 735 918 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach, i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 56,3%. Jest to konsekwencją wzrostu liczby dni zasiłku macierzyńskiego w następstwie wydłużenia dodatkowego urlopu macierzyńskiego, a także wprowadzenia urlopu rodzicielskiego. Liczba dni zasiłków macierzyńskich wyniosła 95,4 mln i wzrosła w stosunku do 2013 r. o 39,9 mln (o 72,0%). Przeciętna wysokość zasiłku macierzyńskiego była niższa w stosunku do roku poprzedniego o 9,1%, co wynika z wykorzystywania urlopu rodzicielskiego, w trakcie którego wysokość zasiłku zgodnie z obowiązującymi przepisami wynosi 60% podstawy wymiaru zasiłku.

Kwota wydatków na zasiłki pogrzebowe wyniosła 1 231 772 tys. zł, tj. 100,1% planu po zmianach, i była niższa o 2,8% w relacji r/r, przede wszystkim w wyniku malejącej liczby zasiłków. Jest to spowodowane głównie mniejszą liczbą zgonów (o 3,9% r/r).

Wydatki na świadczenia rehabilitacyjne wyniosły 1 279 395 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach, i wzrosły o 3,7% w relacji do 2013 r. Było to spowodowane m.in. wzrostem liczby świadczeń o 1,2% r/r w wyniku kierowania większej liczby ubezpieczonych na

świadczenie rehabilitacyjne przed przyznaniem renty z tytułu niezdolności do pracy (wzrost liczby orzeczeń ustalających uprawnienia o 0,7%).

Wydatki na jednorazowe wypłaty ze składek zewidencjonowanych na subkoncie zmarłego w 2014 r. wyniosły 110 467 tys. zł, tj. 67,7% planu po zmianach i wzrosły w stosunku do 2013 r., o 905,6% w wyniku zmian w funkcjonowaniu otwartych funduszy emerytalnych obejmujących m.in. przeniesienie środków z OFE na subkonto.

W 2014 r. nastąpił wzrost o 168 633 tys. zł w stosunku do 2013 r. odsetek za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczeń lub ich wypłacie, w zasadniczej mierze z tytułu wypłaty odsetek od zawieszonych emerytur w kwocie 162 069 tys. zł - (art. 4 ust. 2, 3 ustawy o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r., Dz. U. z 2014 r. poz. 169).

Pozostałe wydatki

Wydatki te obejmują m.in odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydatki na prewencję rentową i wypadkową, wynagrodzenie dla płatników składek oraz koszty obsługi kredytów zaciąganych na wypłatę świadczeń należnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Pozostałe wydatki w 2014 r. wyniosły 3 620 256 tys. zł i stanowiły 97,1% wydatków przyjętych w planie.

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za rok 2014 wyniósł 3 430 000 tys. zł, stanowiąc 100,0% planu, i był taki sam, jak w roku poprzednim.

Prewencje rentowa i wypadkowa

Wydatki na prewencję rentową wyniosły 178 103 tys. zł i stanowiły 92,3% planu. Leczeniem rehabilitacyjnym objęto 77,8 tys. ubezpieczonych, tj. o 4,3 tys. osób więcej niż w 2013 r. i o 4,5 tys. osób mniej niż zakładano w planie. Koszty leczenia rehabilitacyjnego, przejazdu na rehabilitację oraz opłat miejscowych wyniosły łącznie 177 932 tys. zł i były o 1 002 tys. zł (o 0,6%) wyższe niż w roku poprzednim. Na sfinansowanie innych działań dotyczących prewencji rentowej, m.in. związanych z organizacją konferencji i sympozjów, Fundusz poniósł wydatki w kwocie 171 tys. zł.

Koszty prewencji wypadkowej wyniosły 8 502 tys. zł, tj. 26,4% planu, i obejmowały m.in. koszty realizacji zadań związanych z upowszechnianiem wiedzy o zagrożeniach powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz o sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom, dofinansowanie działań skierowanych na utrzymanie zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej, prowadzonej przez płatników składek.

Wynagrodzenia dla płatników składek

Wynagrodzenia dla płatników składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego wyniosły 3 651 tys. zł, tj. 90,3% planu, przede wszystkim w wyniku niższego ukształtowania się wydatków na zasiłki stanowiących podstawę naliczenia wynagrodzenia przez płatników. Jednocześnie nie wszyscy płatnicy składek skorzystali z ustawowej możliwości odliczenia wynagrodzenia w wysokości 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń, przysługującego im z tytułu wykonywania zadań związanych z ustalaniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłaty.

Koszty obsługi kredytów

W 2014 roku Fundusz nie zaciągał kredytów, w związku z czym nie poniósł kosztów z tytułu ich obsługi.

Pozostałe zmniejszenia

Pozostałe zmniejszenia w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 3 303 923 tys. zł. Na powyższą kwotę złożyły się w zasadniczej mierze:

- zwiększenie odpisu aktualizującego należności z tytułu składek o kwotę 691 950 tys. zł,
- zwiększenie odpisów aktualizujących należności z tytułu odsetek od składek o kwotę 2 041 340 tys. zł,
- pozostałe zmniejszenia z tytułu składek w kwocie 367 661 tys. zł.

Wynik finansowy

Stan Funduszu na koniec 2014 r. wyniósł (minus) 40 321 678 tys. zł, przy czym:

– stan środków pieniężnych	773 756 tys. zł,
– należności	5 884 180 tys. zł,
z tego z tytułu:	
– składek na ubezpieczenia społeczne oraz ich pochodnych (po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące)	3 246 574 tys. zł,
– wypłat świadczeń pierwszych terminów stycznia 2015 r.	2 221 572 tys. zł,
– pozostałych należności (po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące)	416 034 tys. zł,
– zobowiązania (minus)	46 979 614 tys. zł,
z tego z tytułu:	
– pożyczek z budżetu państwa	39 801 886 tys. zł,
– podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie zdrowotne od wypłaconych świadczeń	2 461 279 tys. zł,

– rozrachunków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne	2 183 344 tys. zł,
– dotacji roku następnego	1 159 470 tys. zł,
– rezerw	983 394 tys. zł,
– rozrachunków z tytułu nieodprowadzonych składek do OFE	118 853 tys. zł,
– pozostałych zobowiązań	271 388 tys. zł.

Należności Funduszu na koniec 2014 r. zmniejszyły się w stosunku do stanu na koniec 2013 r. o 271 894 tys. zł i były o 4 758 898 tys. zł niższe od planu po zmianach, co wynika przede wszystkim z mniejszych od zakładanych w ustawie należności od płatników składek.

Zobowiązania Funduszu na koniec 2014 r. były o 2 411 134 tys. zł wyższe od planu po zmianach, co wynika przede wszystkim ze zwiększenia stanu zobowiązań z tytułu nierozliczonych wpływów na kontach płatników, jak również większej niż planowano pożyczki z budżetu państwa. Jednocześnie zobowiązania wzrosły w porównaniu do 2013 r. o 7 862 884 tys. zł głównie w wyniku otrzymania przez FUS pożyczek z budżetu państwa.

Pożyczki z budżetu państwa

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2014 roku Fundusz otrzymywał wsparcie z budżetu państwa w formie nieoprocentowanych pożyczek. Łącznie w 2014 r. FUS otrzymał pożyczki w wysokości 8 924 340 tys. zł. W poniższej tabeli zestawiono kwoty pożyczek otrzymanych w poszczególnych latach wraz z terminami ich zwrotu.

L.p.	Data powstania	Kwota (w tys. zł)	Termin zwrotu
1.	28 grudnia 2009	5 500 000	31 marca 2016
2.	26 listopada 2010	5 377 546	31 marca 2016
3.	24 października 2011	3 000 000	31 marca 2016
4.	8 listopada 2011	2 000 000	31 marca 2016
5.	31 października 2012	3 000 000	31 marca 2016
6.	1 marca 2013	2 830 000	31 marca 2016
7.	8 kwietnia 2013	2 500 000	31 marca 2016
8.	6 maja 2013	1 500 000	31 marca 2016
9.	29 maja 2013	3 570 000	31 marca 2016
10.	27 czerwca 2013	1 600 000	31 marca 2016
11.	30 kwietnia 2014	2 500 000	31 marca 2016
12.	18 czerwca 2014	1 800 000	31 marca 2016
13.	1 września 2014	2 524 340	31 marca 2016
14.	8 października 2014	1 450 000	31 marca 2016
15.	10 grudnia 2014	650 000	31 marca 2019
Razem		39 801 886	

Wykonanie planu FUS w układzie zadaniowym

Kod klasyfikacji zadaniowej	Nazwa funkcji/zadania/podzadania	Cel	Miernik			Wydatki (w tys. zł)	
			Nazwa	Wartość		Planowane wykonanie (plan po zmianach)	Wykonanie
				planowana (plan po zmianach)	wykonanie		
Ogółem						193 897 601	191 710 325
13.	Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny					190 392 498	188 276 674
13.2.	Świadczenia społeczne	Zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego	Wskaźnik śmiertelności składki na ubezpieczenia społeczne	99,0%	99,3%	190 392 498	188 276 674
13.2.1.	Świadczenia społeczne realizowane w ramach powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego	Terminowa realizacja świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego	Relacja kwoty wypłaconych odsetek za opóźnienia w przyznawaniu prawa do świadczeń i ich wypłacie do kwoty wypłaconych świadczeń	0,11%	0,09%	190 392 498	188 276 674
22.	Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna					3 505 103	3 433 651
22.2.	Obsługa administracyjna	x	x	x	x	3 505 103	3 433 651
22.2.1.	Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz realizacja polityki finansowej	x	x	x	x	3 505 103	3 433 651

Wydatki Funduszu zrealizowane w ramach zadania 13.2. *Świadczenia społeczne* przeznaczone były na sfinansowanie świadczeń o charakterze ubezpieczeniowym, m.in. na emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinne, dodatki pielęgnacyjne, dodatki dla sierot zupełnych, zasiłki (chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze i pogrzebowe), świadczenia rehabilitacyjne, jednorazowe odszkodowania powypadkowe

oraz prewencję rentową i prewencję wypadkową. Natomiast do zadania 22.2. *Obsługa administracyjna* przypisano wydatki o charakterze administracyjnym przeznaczone na:

- działalność ZUS jako dysponenta FUS (w formie odpisu),
- wynagrodzenie należne płatnikom składek z tytułu wypłacania zatrudnionym świadczeń z ubezpieczenia chorobowego,

przy czym zgodnie z wytycznymi nie określono dla nich celu i miernika.

**Sprawozdanie z wykonania
planu finansowego
Funduszu Emerytur Pomostowych
za 2014 rok**

2014

Fundusz Emerytur Pomostowych

Przychody i koszty Funduszu Emerytur Pomostowych w 2014 r. przedstawiały się następująco:

Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			
		Plan	Wykonanie	% wyk. planu	2013 r. = 100
		w tysiącach złotych			%
Zadania wynikające z ustawy tworzącej fundusz celowy	226 614	325 489	301 152	92,5	132,9
Emerytury pomostowe	226 568	325 417	301 131	92,5	132,9
Pozostałe świadczenia	46	72	21	29,2	45,7

Treść	Wykonanie 2013 r.	2014 r.			
		Plan	Wykonanie	% wyk. planu	2013 r. = 100
		w tysiącach złotych			%
Stan funduszu na początek roku	295 221	299 671	293 629	98,0	99,5
Środki pieniężne	182 042	49 001	54 122	110,5	29,7
Ulokowane środki finansowe	114 748	246 177	241 034	97,9	210,1
Należności	3 169	10 677	6 957	65,2	219,5
Zobowiązania (minus)	-4 738	-6 184	-8 484	137,2	179,1
Przychody	236 301	240 190	236 095	98,3	99,9
Składki (przypis)	225 462	232 172	227 565	98,0	100,9
Pozostałe przychody (przypis)	9 374	6 716	6 849	102,0	73,1
Pozostałe zwiększenia	1 465	1 302	1 681	129,1	114,7
Koszty realizacji zadań	237 893	328 312	305 751	93,1	128,5
Transfery na rzecz ludności	226 614	325 489	301 152	92,5	132,9
Emerytury pomostowe	226 568	325 417	301 131	92,5	132,9
Pozostałe świadczenia	46	72	21	29,2	45,7
Pozostałe, w tym	2 266	2 266	2 266	100,0	100,0
Odpis na działalność ZUS	2 266	2 266	2 266	100,0	100,0
Pozostałe zmniejszenia	9 013	557	2 333	418,9	25,9
Stan funduszu na koniec roku	293 629	211 549	223 973	105,9	76,3
Środki pieniężne	54 122	59 016	179 694	304,5	332,0
Ulokowane środki finansowe	241 034	146 784	49 520	33,7	20,5
Należności	6 957	13 354	5 490	41,1	78,9
Zobowiązania (minus)	-8 484	-7 605	-10 731	141,1	126,5

Przychody

Przychody Funduszu w 2014 r. wg przypisu wyniosły 236 095 tys. zł, tj. 98,3% planu. Główną pozycję przychodów stanowiły składki na FEP w wysokości 1,5% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, które wg przypisu wyniosły 227 565 tys. zł, tj. 98,0% planu, i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 0,9%.

Wpływy ze składek wyniosły 229 323 tys. zł, stanowiąc 99,8% planu, i zwiększyły się w porównaniu do roku 2013 o 6,3%.

Pozostałe przychody Funduszu Emerytur Pomostowych wg przypisu w 2014 r. wyniosły 6 849 tys. zł. Złożyły się na nie głównie odsetki od obligacji w kwocie 4 637 tys. zł, oprocentowanie środków na rachunkach bankowych w kwocie 1 088 tys. zł oraz odsetki od należności z tytułu składek w kwocie 682 tys. zł.

Pozostałe zwiększenia w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 1 681 tys. zł i obejmowały wynik z wyceny papierów wartościowych.

Na przestrzeni 2014 r. Zakład kontynuował prowadzenie działań egzekucyjnych wobec dłużników składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. Działaniami egzekucyjnymi były objęte należności z tytułu składek na FEP na kwotę 11 093 tys. zł, co oznacza wzrost o 13% w stosunku do 2013 r. Efektem podjętych działań było odzyskanie należności z tytułu składek na FEP w kwocie 963 tys. zł (spadek o 36% w stosunku do 2013 roku). Ponadto w 2014 r. Zakład zawarł układy ratalne na kwotę 2 456 tys. zł oraz udzielił ulg w postaci odroczenia terminu płatności składek na kwotę 495 tys. zł.

Koszty

Koszty Funduszu w 2014 r. wyniosły 305 751 tys. zł, stanowiąc 93,1% planu, i wzrosły w porównaniu do 2013 r. o 28,5%. Główną ich pozycją były emerytury pomostowe wraz z odsetkami za opóźnienia w ustalaniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, które wyniosły 301 152 tys. zł i były niższe o 7,5% od planu. Niższe wykonanie wydatków na emerytury pomostowe w 2014 r. wiąże się z niższą niż planowano o 1,1% wysokością świadczenia w wyniku m.in. niższego wskaźnika waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych (101,6% wobec ujętego w planie 102,1%). Przeciętą wysokość wypłacanego świadczenia wyniosła 2 333,93 zł.

Przeciętą miesięczną liczbą świadczeniobiorców ukształtowała się na poziomie 10,8 tys. osób i była wyższa o 30,2% w stosunku do 2013 r. Wzrost ten wynika m.in. z większej liczby nowo przyznanych emerytur pomostowych, która w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 25,5%. Jednym z głównych czynników mających wpływ na powyższy stan jest nabywanie uprawnień do świadczeń przez coraz większą liczbę osób, które nie uzyskały prawa do wcześniejszej emerytury mimo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Wpływ na większą liczbę pobieranych emerytur

pomostowych ma także podniesienie wieku emerytalnego wydłużające okres pobierania świadczeń z FEP.

Odpis na działalność Zakładu wyniósł 2 266 tys. zł i stanowił 100% poziomu planowanego.

Pozostałe zmniejszenia w 2014 r. ukształtowały się na poziomie 2 333 tys. zł.

Wynik finansowy

W 2014 roku przychody FEP wg przypisu były niższe o 69 656 tys. zł od kosztów. Stan Funduszu na koniec roku wyniósł 223 973 tys. zł, z tego:

– stan środków pieniężnych	179 694 tys. zł,
– ulokowane środki finansowe	49 520 tys. zł,
– należności	5 490 tys. zł,
– zobowiązania (minus)	10 731 tys. zł.

Należności Funduszu na koniec 2014 r. zmniejszyły się w stosunku do 2013 r. o 1 467 tys. zł, co wynika przede wszystkim ze spadku należności z tytułu składek.

Zobowiązania Funduszu na koniec 2014 r. zwiększyły się w stosunku do 2013 r. o 2 247 tys. zł, co wynika przede wszystkim ze wzrostu zobowiązań z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń oraz ze wzrostu zobowiązań z tytułu nierozliczonych wpływów składek.

W 2014 roku przychody Funduszu wg wpływów były niższe od poniesionych wydatków, jednak bieżący niedobór został pokryty ze środków zgromadzonych w Funduszu w latach poprzednich (ulokowanych w papierach wartościowych bądź na rachunkach bankowych). Stan środków pieniężnych na koniec roku wyniósł 179 694 tys. zł, a ulokowane środki finansowe 49 520 tys. zł. W związku z tym, że wydatki na emerytury pomostowe w kolejnych latach będą rosły ze względu na wzrost liczby świadczeniobiorców, natomiast wpływy ze składek będą kształtowały się na podobnym poziomie, przewiduje się, że zgromadzone środki finansowe zostaną wydane na emerytury pomostowe w roku 2015. W następnych latach niedobór środków na emerytury pomostowe będzie musiał zostać pokryty dotacją z budżetu państwa.

Aktywa FEP

Zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.) wolne środki FEP mogą być lokowane jedynie na lokatach bankowych, w papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz w jednostkach uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.), chyba że Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Zakładu, zezwoli na ulokowanie środków w inny sposób.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość ulokowanych środków finansowych Funduszu Emerytur Pomostowych wraz z środkami pieniężnymi wyniosła 229 214 tys. zł. Poniżej przedstawiono wartości poszczególnych kategorii aktywów oraz strukturę portfela FEP.

Rodzaj aktywów	wartość (tys. zł)	udział %
obligacje skarbowe	49 520	21,6%
depozyty bankowe	179 392	78,4%
Razem	228 912	100,0%

W 2014 roku rentowność portfela obligacji FEP wyniosła 2,37%, natomiast średnie arytmetyczne oprocentowanie lokat bankowych 2,16%.

Wykonanie planu FEP w układzie zadaniowym

Kod klasyfikacji zadaniowej	Nazwa funkcji/zadania/ podzadania	Cel	Miernik			Wydatki (w tys. zł)	
			Nazwa	Wartość		Planowane wykonanie	Wykonanie
				planowana	wykonanie		
Ogółem						327 755	303 419
13.	Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny					325 489	301 153
13.2.	Świadczenia społeczne	Zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego	Wskaźnik ściągłości składek na ubezpieczenia społeczne	99,0%	100,8%	325 489	301 153
13.2.1.	Świadczenia społeczne realizowane w ramach powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego	Terminowa realizacja świadczeń należnych z ubezpieczenia społecznego	Relacja kwoty wypłaconych odsetek za opóźnienia w przyznawaniu prawa do świadczeń i ich wypłacie do kwoty wypłaconych świadczeń	0,02%	0,00%	325 489	301 153
22.	Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna					2 266	2 266
22.2.	Obsługa administracyjna	x	x	x	x	2 266	2 266

22.2.1.	Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz realizacja polityki finansowej	x	x	x	x	2 266	2 266
---------	---	---	---	---	---	-------	-------

Wydatki Funduszu realizowane w ramach zadania 13.2. *Świadczenia społeczne* przeznaczone zostały na sfinansowanie świadczeń emerytalnych należnych osobom wykonującym prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Natomiast wydatki o charakterze administracyjnym przypisano do zadania 22.2. *Obsługa administracyjna*, przy czym zgodnie z wytycznymi nie określono dla nich celu i miernika. Są to wydatki stanowiące odpis na działalność ZUS, jako dysponenta Funduszu Emerytur Pomostowych, związane z m.in. ustalaniem, wymierzaniem i pobieraniem składek na FEP oraz ustalaniem uprawnień i wypłatą emerytur pomostowych.

**Sprawozdanie z wykonania
planu finansowego
Funduszu Rezerwy Demograficznej
za 2014 rok**

2014

Fundusz Rezerwy Demograficznej

Przychody i koszty Funduszu Rezerwy Demograficznej w 2014 r. przedstawiały się następująco:

Treść	Wykonanie 2013 r.	2014			
		Plan	Wykonanie	% wyk. planu	2013 r. =100
		w tysiącach zł		%	
Stan funduszu na początek roku	16 472 364	18 046 239	17 656 483	97,8	107,2
Środki pieniężne	127	24	158	658,3	124,4
Ulokowane środki finansowe	16 450 104	18 020 250	17 638 003	97,9	107,2
Należności	22 164	25 996	18 322	70,5	82,7
Zobowiązania (minus)	-31	-31	0	0,0	0,0
Przychody	3 805 007	3 591 849	2 671 789	74,4	70,2
Wpływy ze składek na fundusze celowe	1 497 839	1 569 594	1 564 571	99,7	104,5
Wpływy z prywatyzacji	1 722 603	1 465 090	400 345	27,3	23,2
Pozostałe przychody	584 565	557 165	706 873	126,9	120,9
Koszty	2 620 888	2 501 443	2 501 272	100,0	95,4
Wydatki bieżące (własne)	493	1 443	1 272	88,1	258,0
Środki przekazane do FUS	2 500 000	2 500 000	2 500 000	100,0	100,0
Wynik z wyceny papierów wartościowych	120 395	0	0	x	0
Stan funduszu na koniec roku	17 656 483	19 136 645	17 827 000	93,2	101,0
Środki pieniężne	158	24	2	8,3	1,3
Ulokowane środki finansowe	17 638 003	19 110 492	17 806 099	93,2	101,0
Należności	18 322	26 160	20 899	79,9	114,1
Zobowiązania (minus)	0	-31	0	0,0	x

Przychody

Przychody Funduszu w 2014 r. wyniosły 2 671 789 tys. zł i były o 25,6% niższe od założonych w planie finansowym oraz o 29,8% niższe od przychodów w 2013 r. Największą pozycję przychodów FRD stanowiły przychody pochodzące z części składki na ubezpieczenie emerytalne (w wysokości 0,35% podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie), które wyniosły 1 564 571 tys. zł, stanowiąc 99,7% kwoty planowanej, i były o 4,5% wyższe od kwoty uzyskanej z tego tytułu w 2013 r. Ponadto Fundusz otrzymał środki z prywatyzacji mienia Skarbu Państwa w kwocie 400 345 tys. zł, tj. 27,3% planu. Do FRD jest przekazywane 40% środków uzyskanych w danym roku z prywatyzacji mienia Skarbu Państwa, pomniejszonych o kwoty obowiązkowych odpisów na fundusz reprivatyzacyjny. Kwota przekazanych z tego tytułu środków do Funduszu w 2014 r. była niższa o 1 064 745 tys. zł od planowanej i o 1 322 258 tys. zł (o 76,8%) niższa od kwoty przekazanej w roku poprzednim.

Pozostałe przychody Funduszu wyniosły 706 873 tys. zł i były wyższe od wielkości planowanej o 26,9%, co jest konsekwencją dobrze dobranej strategii inwestycyjnej oraz spadku rentowności papierów skarbowych będących w posiadaniu Funduszu.

Koszty

W 2014 roku koszty Funduszu wyniosły 2 501 272 tys. zł. Główną ich pozycję stanowiły środki przekazane z FRD na rachunek funduszu emerytalnego w ramach FUS, zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w kwocie 2 500 000 tys. zł.

Wydatki bieżące Funduszu, na które składają się koszty opłat na rzecz biur maklerskich, KDPW i NBP oraz audytora zewnętrznego, wyniosły w 2014 r. 1 272 tys. zł i stanowiły 88,1% planu.

Stan Funduszu na koniec 2014 r. wyniósł 17 827 000 tys. zł. W kwocie tej 17 806 099 tys. zł stanowiły ulokowane środki pieniężne Funduszu, a 20 899 tys. zł to należności Funduszu, które były wynikiem zaliczkowego przekazywania składek.

Aktywa FRD

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość aktywów finansowych Funduszu Rezerwy Demograficznej wyniosła 17 806 101 tys. zł. Pomimo wykorzystania części środków Funduszu, wartość aktywów na koniec 2014 roku (łącznie ze środkami na rachunku bankowym w kwocie 2,6 tys. zł) zwiększyła się w porównaniu do stanu na koniec 2013 roku, o kwotę 167 940 tys. zł..

Poniżej przedstawiono wartości poszczególnych kategorii aktywów na dzień 31.12.2013 r. oraz na dzień 31.12.2014 r. (w tys. zł).

Rodzaj aktywów	31.12.2013	31.12.2014
	w tysiącach zł	
bony, obligacje i inne papiery wartościowe Skarbu Państwa	15 076 906	14 655 661
obligacje emitowane przez spółki publiczne, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1382)	0	50 223
depozyty bankowe i bankowe papiery wartościowe	0	166 860
akcje zdematerializowane, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2014 r., poz. 94)	2 561 097	2 933 355
Razem	17 638 003	17 806 099

Struktura portfela FRD na dzień 31.12.2013 r. oraz na dzień 31.12.2014 r. przedstawiała się następująco:

Rodzaj aktywów	31.12.2013	31.12.2014
	udział %	
akcje	14,5	16,5
bony skarbowe	0,0	0,0
depozyty bankowe	0,0	0,9
obligacje korporacyjne	0,0	0,3
obligacje skarbowe	85,5	82,3
Razem	100,0	100,0

Stopa zwrotu z całości zarządzanych przez FRD aktywów w 2014 r. wyniosła 4,03%. Zgodnie z celem prowadzonej polityki inwestycyjnej, jakim jest osiągnięcie maksymalnego bezpieczeństwa i rentowności lokowanych środków finansowych, w ubiegłym roku w portfelu FRD przeważały skarbowe papiery wartościowe. Średnioroczny udział tych instrumentów w aktywach Funduszu wyniósł 75,73%. Wypracowana w tej części portfela stopa zwrotu wyniosła 4,44% i była o 5,44 p.p. wyższa od przyjętego benchmarku w postaci rocznej inflacji. Wypracowana stopa zwrotu z posiadanego portfela akcji wyniosła 1,91%. Średnioroczny udział akcji w portfelu Funduszu wyniósł 15,66%. Osiągnięte w części akcyjnej wyniki pozwoliły na uplasowanie się FRD na piątym miejscu spośród 54 funduszy inwestycyjnych akcji.

Wynik z działalności FRD w ubiegłym roku wyniósł 705 601 tys. zł.